

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ-ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

ΚΟΑ 16

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΩΣΙΑΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ
ΦΡΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΜΠΑΝΑΝΩΝ
ΚΑΙ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
ΣΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ**

Καθεστώς ΚΟΑ 16.1: «Διανομή φρούτων και λαχανικών στα σχολεία»

Καθεστώς ΚΟΑ 16.2: «Διανομή γάλακτος στα σχολεία»

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2.	ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ.....	1
3.	ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	3
4.	ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	3
5.	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	4
6.	ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	4
7.	ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΘΕΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	5
8.	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	6
9.	ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	6
10.	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	7
11.	ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	10
12.	ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.....	12
13.	ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	12
13.1	Τιμολόγια και αποδείξεις πληρωμής.....	13
13.2	Δεσμεύσεις των αιτούντων ενίσχυση - Άρθρα 6 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/40	13
14.	ΕΛΕΓΧΟΙ.....	14
14.1	Έλεγχοι κατά την παραλαβή των αιτήσεων ενίσχυσης.....	14
14.2	Διοικητικοί έλεγχοι των αιτήσεων ενίσχυσης	15
14.3	Επιτόπιοι έλεγχοι.....	15
15.	ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ/ΚΥΡΩΣΕΙΣ.....	16
15.1	Μειώσεις	16
15.2	Ποινές/Κυρώσεις	16
16.	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	18

17.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.....	18
18.	ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙΣΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	18
19.	ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ / ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ	18
20.	ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ	19
21.	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ.....	20
22.	ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΑΠ (WWW.CAPO.GOV.CY)	20
23.	ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ.....	21
24.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	23
25.	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	23
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	234

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η υγιεινή διατροφή είναι αναπόσπαστο κομμάτι της υγείας μας και παίζει καθοριστικό ρόλο στη μείωση της παχυσαρκίας, καθώς και στη μείωση της πιθανότητας προσβολής από σοβαρές παθήσεις, όπως καρδιαγγειακές νόσους και διαβήτη τύπου II. Σχετικές μελέτες καταδεικνύουν ότι οι καλές διατροφικές συνήθειες διαμορφώνονται κυρίως κατά τη διάρκεια των παιδικών χρόνων.

Στο σημερινό πλαίσιο συνεχούς μείωσης της κατανάλωσης νωπών οπωροκηπευτικών και γαλακτοκομικών προϊόντων, ιδίως από τα παιδιά, και της αυξανόμενης παιδικής παχυσαρκίας εξαιτίας καταναλωτικών συνηθειών που προσανατολίζονται σε τρόφιμα υψηλής επεξεργασίας, τα οποία συχνά έχουν και υψηλή περιεκτικότητα σε πρόσθετα σάκχαρα, αλάτι, λίπος ή πρόσθετες ουσίες, θα πρέπει η χορήγηση ενωσιακών ενισχύσεων για τη χρηματοδότηση της παροχής επιλεγμένων γεωργικών προϊόντων στα παιδιά που φοιτούν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα να συμβάλει περισσότερο στην προώθηση των υγιεινών διατροφικών συνηθειών.

Για τους πιο πάνω λόγους, μέσα από την Κοινή Οργάνωση Γεωργικών Αγορών, παρέχεται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) η δυνατότητα εφαρμογής χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ σχολικού Προγράμματος για την παροχή φρούτων, λαχανικών, μπανανών και γάλακτος σε παιδιά που φοιτούν σε αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Πρόγραμμα για τα σχολεία).

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η έκδοση του παρόντος εγχειριδίου εφαρμογής-ενημέρωσης αιτητών γίνεται με βάση τον περί Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμο 64(Ι) του 2003 και έχει σκοπό την ενημέρωση των αιτητών για την εφαρμογή του «Προγράμματος για τα σχολεία» τη σχολική χρονιά 2017-2018.

Νομική βάση του Προγράμματος αποτελούν οι πιο κάτω Κανονισμοί:

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου».

- Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 907/2014 της Επιτροπής της 11^{ης} Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τις εγγυήσεις και τη χρήση του ευρώ».
- Ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 908/2014 της Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2014 «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τους κανόνες σχετικά με τους ελέγχους, τις εγγυήσεις και τη διαφάνεια».
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1370/2013 του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που συνδέονται με την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων».
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου».
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 όσον αφορά το καθεστώς ενίσχυσης για την παροχή οπωροκηπευτικών προϊόντων, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/795 του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2016 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1370/2013 για τη θέσπιση μέτρων σχετικά με τον καθορισμό ορισμένων ενισχύσεων και επιστροφών που συνδέονται με την κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων.
- Ο εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής της 3ης Νοεμβρίου 2016 για τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενωσιακή ενίσχυση για την παροχή φρούτων και λαχανικών, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

- Ο κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2017/40 της Επιτροπής της 3ης Νοεμβρίου 2016 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενωσιακή ενίσχυση για την παροχή φρούτων και λαχανικών, μπανανών και γάλακτος στα εκπαιδευτικά ιδρύματα και για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 907/2014 της Επιτροπής.

Σημειώνεται ότι όλες οι νομοθεσίες, κανονισμοί και αποφάσεις ισχύουν και εφαρμόζονται με τις εκάστοτε τροποποιήσεις τους.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι κύριοι στόχοι του Προγράμματος είναι οι εξής:

- (α) Να επιτευχθεί σταθερή αύξηση του μεριδίου των φρούτων και λαχανικών και του γάλακτος στο διαιτολόγιο των παιδιών, στο στάδιο κατά το οποίο διαμορφώνονται οι διατροφικές τους συνήθειες.
- (β) Η σωστή και ισορροπημένη διατροφή, με σκοπό να βελτιωθεί σταδιακά η υγεία των κυπρίων πολιτών.
- (γ) Να αυξηθούν οι γνώσεις των παιδιών σε θέματα που αφορούν στη γεωργική παραγωγή και στις καλές διατροφικές συνήθειες.
- (δ) Να επιτευχθούν οι στόχοι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων της αύξησης των εισοδημάτων του γεωργικού τομέα, της σταθεροποίησης των γεωργικών αγορών και της διάθεσης τόσο υφιστάμενων όσο και μελλοντικών προμηθειών γεωργικών προϊόντων.

4. ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή του Προγράμματος είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ). Επίσης, ο ΚΟΑΠ είναι αρμόδιος για τη χορήγηση των ενισχύσεων στους δικαιούχους, καθώς και για τον έλεγχο και την επιβολή ποινών/κυρώσεων όπου επιβάλλεται.

Αρμόδια Εθνική Αρχή (ΑΕΑ) για την ετοιμασία, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του Προγράμματος είναι το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος. Η ΑΕΑ είναι επίσης υπεύθυνη για τις κοινοποιήσεις που σχετίζονται με το Πρόγραμμα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Προγράμματος ανέρχεται στις €870.000, εκ των οποίων οι €790.221 είναι χρηματοδοτούμενες 100% από την ΕΕ και οι €79.779 αποτελούν το προβλεπόμενο κόστος μέρους των συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων του Προγράμματος, μέρους των μέτρων και δραστηριοτήτων ενημέρωσης και δημοσιότητας και του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), και χρηματοδοτούνται από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Για τη σχολική χρονιά 2018-2019, από τις €790.221 που είναι χρηματοδοτούμενες 100% από την ΕΕ, οι €390.044 αφορούν στο Καθεστώς ΚΟΑ 16.1 «προώθηση της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία» και οι €400.177 αφορούν στο Καθεστώς ΚΟΑ 16.2 «διανομή γάλακτος στα σχολεία».

Στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Τμήματος Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για το 2019 (Κεφ. 12.02.71, Άρθρο 05860.3 – Μέτρα Κοινής Οργάνωσης Αγορών) συμπεριλαμβάνονται πιστώσεις ύψους €870.000, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη του προβλεπόμενου κόστους για την εφαρμογή του Προγράμματος.

Η κατανομή των διαθέσιμων χρηματικών πόρων στα σχολεία για κάθε ένα από τα πιο πάνω Καθεστώτα θα γίνει από την ΑΕΑ, με βάση τον αριθμό των σχολείων και των μαθητών ανά σχολείο που θα δηλώσουν συμμετοχή.

6. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Τα σχολεία θα πρέπει να εκδηλώσουν το προκαταρκτικό τους ενδιαφέρον για το «Πρόγραμμα για τα σχολεία» αποστέλλοντας αίτηση πρόθεσης συμμετοχής στο Τμήμα Γεωργίας.
2. Το Τμήμα Γεωργίας αποστέλλει επιστολή έγκρισης στα σχολεία η οποία περιλαμβάνει τα ποσά που θα έχουν στη διάθεσή τους για το κάθε Καθεστώς που εκδήλωσαν ενδιαφέρον. Επιστολή θα αποστέλλεται και στις σχολικές εφορείες, η οποία θα τις ενημερώνει για τα κονδύλια των εγκεκριμένων σχολείων που εκπροσωπούν.
3. Κάθε σχολείο που έχει εγκριθεί θα μπορεί να προσφέρει δωρεάν σε όλους τους μαθητές του τα επιλέξιμα προϊόντα.
4. Η Διεύθυνση του σχολείου φέρει την ευθύνη για τη διανομή των επιλέξιμων προϊόντων και τη σωστή εφαρμογή του Προγράμματος.

5. Το ανώτατο ποσό που έχει εγκριθεί για κάθε Καθεστώς του Προγράμματος και για τα συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα αυτού, ανά σχολείο, δεν μπορεί να ξεπεραστεί/επιδοτηθεί.
6. Μετά την ολοκλήρωση των παραδόσεων οι αιτητές (Σχολικές Εφορείες ή Ιδιωτικά Δημοτικά Σχολεία) υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του ΚΟΑΠ.
7. Επιδοτούνται ΜΟΝΟ τιμολόγια που έχουν πλήρως εξοφληθεί από τον αιτητή.
8. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται εμπρόθεσμα θα παραλαμβάνονται, θα σφραγίζονται και θα δίνεται στον αιτητή απόδειξη παραλαβής. Άμεσα υπεύθυνοι για τη συμπλήρωση της αίτησης και την ορθότητα των παρεχόμενων πληροφοριών είναι οι ίδιοι οι αιτητές.
9. Οι ενισχύσεις θα δίδονται εφόσον διενεργηθούν όλοι οι απαραίτητοι έλεγχοι από τον ΚΟΑΠ. Η καταβολή της ενίσχυσης διενεργείται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 5 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της ορθά συμπληρωμένης και έγκυρης αίτησης ενίσχυσης.
10. Θα ακολουθείται η διαδικασία εκτέλεσης πληρωμής που καθορίζει ο ΚΟΑΠ και θα εμβάζεται (πιστώνεται) το ποσό στο λογαριασμό του αιτητή.

7. ΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΘΕΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Τα σχολεία θα πρέπει να εκδηλώσουν το προκαταρκτικό τους ενδιαφέρον για το «Πρόγραμμα για τα σχολεία» (και το/τα καθεστώς/-τα που τους ενδιαφέρει/-ρουν) συμπληρώνοντας και αποστέλλοντας την αίτηση πρόθεσης συμμετοχής τους στο Τμήμα Γεωργίας.

Στη συνέχεια, το Τμήμα Γεωργίας θα αποστείλει επιστολή έγκρισης στα σχολεία, η οποία θα περιλαμβάνει το ποσό που θα έχουν στη διάθεσή τους για κάθε Καθεστώς για το οποίο εκδήλωσαν ενδιαφέρον, το ποσό που μπορεί να δαπανηθεί για συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα για κάθε Καθεστώς, και άλλες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος. Επιστολή θα αποστέλλεται και στις σχολικές εφορείες, η οποία θα τις ενημερώνει για τα κονδύλια των εγκριμένων σχολείων που εκπροσωπούν.

Τονίζεται ότι:

- τα σχολεία δεν δικαιούνται να μεταφέρουν χρηματικά ποσά από το ένα Καθεστώς στο άλλο,
- το ανώτατο ποσό που έχει εγκριθεί για κάθε Καθεστώς του Προγράμματος και για τα συνοδευτικά μέτρα αυτού, ανά σχολείο, δεν μπορεί να ξεπεραστεί / επιδοτηθεί.

8. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για τη σχολική χρονιά 2018-2019 το Πρόγραμμα θα εφαρμοστεί ως ακολούθως:

- για τα δημοτικά σχολεία (δημόσια και ιδιωτικά) και τα δημόσια/κοινοτικά νηπιαγωγεία από τις 18 Φεβρουαρίου 2019 μέχρι τις 19 Απριλίου 2019.
- Για τα θερινά σχολεία των δημόσιων δημοτικών σχολείων και των δημόσιων νηπιαγωγείων, θα υπάρξει ξεχωριστή ανακοίνωση.

9. ΑΙΤΟΥΝΤΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/40 της Επιτροπής, ενίσχυση που χορηγείται σε κράτος μέλος στο πλαίσιο του «Προγράμματος για τα σχολεία» διανέμεται σε εκείνους τους αιτούντες ενίσχυση που έχουν εγκριθεί από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.

Για τη σχολική χρονιά 2018-2019, αιτούντες ενίσχυση σχετικά με το «Πρόγραμμα για τα σχολεία» θα είναι:

- 1) Όσον αφορά στη δημόσια εκπαίδευση, **οι Σχολικές Εφορείες** στις οποίες υπάγονται τα δημόσια δημοτικά σχολεία και τα δημόσια/κοινοτικά νηπιαγωγεία της Κυπριακής Δημοκρατίας που αρχικά θα υποβάλουν αίτηση πρόθεσης συμμετοχής στο Πρόγραμμα και στη συνέχεια θα εγκριθούν για τη συμμετοχή τους σε αυτό από το Τμήμα Γεωργίας (ΑΕΑ). Για τα πιο πάνω δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι δαπάνες για τις επιλέξιμες υπηρεσίες και προμήθειες στα πλαίσια των προνοιών του Προγράμματος, **θα αποπληρώνονται από τις οικίες Σχολικές Εφορείες βάσει εξοφλημένων τιμολογίων.**

2) Όσον αφορά στην ιδιωτική εκπαίδευση, τα ιδιωτικά δημοτικά σχολεία των οποίων οι δαπάνες θα αποπληρώνονται από τα ίδια τα σχολεία, βάσει εξοφλημένων τιμολογίων.

Σημειώνεται ότι χωρίς γραπτή θετική απάντηση από την ΑΕΑ, κανένα εκπαιδευτικό ίδρυμα δε θα μπορεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα.

10.ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

10.1 ΚΟΑ 16.1: Καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία

Επιλέξιμη δαπάνη είναι το κόστος αγοράς των φρούτων και λαχανικών που καταγράφονται στο πιο κάτω πίνακα:

• Αχλάδια	• Καρπούζια
• Βερίκοκα / Χρυσόμηλα	• Πεπόνια
• Δαμάσκηνα / Φορμόζες	• Επιτραπέζια σταφύλια
• Εσπεριδοειδή	• Σταφίδες
• Μήλα	• Αγγουράκια
• Μπανάνες	• Ντομάτες
• Νεκταρίνια	• Καρότα
• Ροδάκινα	• Κραμπιά / Κουνουπίδια
• Κεράσια	• Μαρούλια / Άλλα πράσινα λαχανικά
• Φράουλες	• Πιπεριές
Επιδοτούνται <u>μόνο τα φρέσκα φρούτα και λαχανικά</u> από τα πιο πάνω, και <u>οι σταφίδες ως το μοναδικό αποξηραμένο φρούτο.</u>	

Η Διεύθυνση του κάθε σχολείου μπορεί να προμηθεύσει τους μαθητές με οποιοδήποτε συνδυασμό από τα πιο πάνω επιλέξιμα φρούτα και λαχανικά σε κάθε παραγγελία, νοουμένου ότι δεν ξεπερνά το ετήσιο χρηματικό ποσό που έχει εγκριθεί από την ΑΕΑ.

10.2 ΚΟΑ 16.2: Καθεστώς διανομής γάλακτος στα σχολεία

Επιλέξιμη δαπάνη είναι το κόστος αγοράς του γάλακτος και του γάλακτος με μειωμένη λακτόζη σε ατομικές συσκευασίες των 250ml, με τις ακόλουθες προδιαγραφές:

- φρέσκο γάλα
- ημι-αποβουτυρωμένο
- 1,5% λιπαρά
- παστεριωμένο ομογενοποιημένο

10.3 Τα σχολεία θα μπορούν να προμηθευτούν τα επιλέξιμα προϊόντα για την εφαρμογή του Προγράμματος από τα σχολικά κυλικεία, από ομάδες/οργανώσεις παραγωγών, αδειούχες φρουταρίες ή άλλα αδειούχα καταστήματα πώλησης των επιλέξιμων προϊόντων, όπως υπεραγορές και καταστήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων.

Συστήνεται, όπου είναι εφικτό, η προμήθεια φρούτων και λαχανικών να περιλαμβάνει προϊόντα βιολογικής παραγωγής.

Ο ΦΠΑ θα καταβληθεί στους αιτούντες ενίσχυση από εθνικούς πόρους.

10.4 Συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα

Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, κάθε σχολείο δύναται να δηλώσει και να εφαρμόσει ένα ή περισσότερα συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα. Αναλυτικός κατάλογος με τα συνοδευτικά μέτρα, τις επιλέξιμες δαπάνες για την εφαρμογή των συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων και ο σκοπός εφαρμογής του κάθε μέτρου **παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος εγχειριδίου εφαρμογής-ενημέρωσης αιτητών.**

Ο κατάλογος των συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων που θα εφαρμόσει κάθε σχολείο, για σκοπούς παραχώρησης ενίσχυσης, πρέπει να προσκομίζεται με την αίτηση πρόθεσης συμμετοχής του στο Πρόγραμμα.

Τα σχολεία δύνανται να συμπεριλάβουν ευρύτερη ποικιλία γεωργικών προϊόντων, όπως νωπά φρούτα και λαχανικά πέραν του καταλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 10.1 πιο πάνω, και αποξηραμένα φρούτα. στα εξής συνοδευτικά μέτρα :

- Επισκέψεις παιδιών (σημείο 1 – Παράρτημα Ι)
- Μαθήματα γευσιγνωσίας (σημείο 3 – Παράρτημα Ι)

10.5 Άλλες επιλέξιμες δαπάνες

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/40 της Επιτροπής, επιλέξιμες για ενωσιακή ενίσχυση είναι επίσης :

- i) οι δαπάνες για την προβολή του Προγράμματος, οι οποίες έχουν ως άμεσο στόχο την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού σχετικά με το «Πρόγραμμα για τα σχολεία», συμπεριλαμβανομένων:
  - δαπανών για την αφίσα προβολής του Προγράμματος, η οποία πρέπει να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/40 της Επιτροπής,
  - δαπανών για ενημερωτικές εκστρατείες με ραδιοτηλεοπτικά μέσα, ηλεκτρονική επικοινωνία, εφημερίδες και άλλα παρόμοια μέσα επικοινωνίας,
  - δαπανών για ενημερωτικές συναντήσεις, συνέδρια, σεμινάρια και ημερίδες με στόχο την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού σχετικά με το Πρόγραμμα και άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις,
  - δαπανών για υλικό ενημέρωσης και προώθησης, όπως επιστολές, έντυπα, φυλλάδια, διαφημιστικά αντικείμενα και άλλα παρόμοια·
- ii) οι δαπάνες για μέσα δικτύωσης για την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την εφαρμογή του «Προγράμματος για τα σχολεία»·
- iii) οι δαπάνες που σχετίζονται με την υποχρέωση των κρατών μελών να παρακολουθούν και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του «Προγράμματος για τα σχολεία»·
- iv) άλλες δαπάνες για μεταφορά και διανομή των επιλέξιμων προϊόντων που παρέχονται στο πλαίσιο του «Προγράμματος για τα σχολεία», εφόσον δεν περιλαμβάνονται στις δαπάνες των παραγράφων 10.1 και 10.2 πιο πάνω.
Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει οι δαπάνες για μεταφορά και διανομή των επιλέξιμων προϊόντων να τιμολογούνται χωριστά σε ξεχωριστό τιμολόγιο.

Όλες οι δαπάνες που αναφέρονται πιο πάνω, δεν πρέπει να χρηματοδοτούνται από κανένα άλλο καθεστώς ενωσιακής ενίσχυσης, πρόγραμμα, μέτρο ή ενέργεια.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με το προσωπικό δεν είναι επιλέξιμες για ενωσιακή ενίσχυση εάν οι εν λόγω δαπάνες προσωπικού χρηματοδοτούνται από δημόσια κεφάλαια του κράτους μέλους.

Η ενωσιακή ενίσχυση για τη χρηματοδότηση των συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων που αναφέρονται στο σημείο (i) πιο πάνω, δεν υπερβαίνει το 15% του οριστικού ετήσιου ποσού της ενωσιακής ενίσχυσης που διατίθεται στο σχετικό κράτος μέλος.

Η ενωσιακή ενίσχυση για τη χρηματοδότηση των δαπανών που αναφέρονται στα σημεία (ii) έως (v) πιο πάνω, δεν υπερβαίνει συνολικά το 10% του οριστικού ετήσιου ποσού της ενωσιακής ενίσχυσης που διατίθεται στο σχετικό κράτος μέλος.

11. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μετά τη γραπτή θετική απάντηση που θα αποστέλλεται από το Τμήμα Γεωργίας, κάθε σχολείο θα μπορεί να προσφέρει δωρεάν σε όλους τους μαθητές του τα επιλέξιμα προϊόντα. Ο τρόπος διαχείρισης του ποσού για κάθε Καθεστώς που θα είναι διαθέσιμο για κάθε σχολείο (πχ διάρκεια, συχνότητα διανομής, είδη κ.α.) είναι στη διακριτική ευχέρεια του σχολείου, στα πλαίσια πάντοτε των προνοιών εφαρμογής του Προγράμματος.

Η Διεύθυνση του σχολείου φέρει την ευθύνη για τη σωστή εφαρμογή του Προγράμματος.

➤ Προμήθεια και διανομή προϊόντων στο Καθεστώς ΚΟΑ 16.1 «προώθηση της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία»

Στο «Καθεστώς προώθησης της κατανάλωσης φρούτων και λαχανικών στα σχολεία» τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα μπορούν να επιλέγουν αυτόνομα τους προμηθευτές των προϊόντων και τον τρόπο διανομής τους στους μαθητές.

Σε περίπτωση που η διανομή θα γίνεται μέσω του κυλικείου, ο/η κυλικειάρχης θα αναλάβει τα πιο κάτω:

- Παραλαβή/προμήθεια των προϊόντων
- Έλεγχο της καταλληλότητας τους

- Πλύσιμο των προϊόντων (όπου ισχύει) στο χώρο του κυλικείου
- Διανομή των προϊόντων στους μαθητές μετά από συνεννόηση με την Διεύθυνση του σχολείου

Όσα σχολεία δεν διαθέτουν κυλικείο, έχουν τη δυνατότητα να συνεργαστούν με τον/την κυλικειάρχη του πλησιέστερου δημοτικού σχολείου για την προμήθεια και διανομή των επιλέξιμων προϊόντων.

➤ **Προμήθεια και διανομή γάλακτος στο Καθεστώς ΚΟΑ 16.2 «διανομή γάλακτος στα σχολεία»**

Σε περίπτωση που η διανομή θα γίνεται μέσω του κυλικείου, ο/η κυλικειάρχης θα αναλάβει να διανέμει δωρεάν στους μαθητές, ατομικές συσκευασίες γάλακτος των 250 ml, με τις ακόλουθες προδιαγραφές:

- φρέσκο γάλα
- ημι-αποβουτυρωμένο
- 1,5% λιπαρά
- παστεριωμένο ομογενοποιημένο

Σε περίπτωση που το Καθεστώς δεν θα εφαρμοστεί μέσω του κυλικείου, η Διεύθυνση του σχολείου μπορεί να επιλέξει κατά την κρίση της τον τρόπο που θα προμηθεύει τους μαθητές (πχ ιδιωτική εταιρεία διανομής/παραγωγής ή/και άλλους συνεργάτες).

➤ **Συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα**

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που θα συμμετέχουν στο Πρόγραμμα (ανεξαρτήτως Καθεστώτος συμμετοχής), θα μπορούν να επιλέγουν αυτόνομα τα συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα που θα εφαρμόσουν για κάθε Καθεστώς, τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του παρόντος εντύπου. Οι επιλέξιμες δαπάνες καθώς και ο σκοπός των συνοδευτικών μέτρων καταγράφονται επίσης στο Παράρτημα Ι.

Στα **συνοδευτικά μέτρα** θα επιδοτούνται ΜΟΝΟ οι επιλέξιμες δαπάνες των εξοφλημένων τιμολογίων που έχουν σωστά συμπληρωμένο τον τίτλο του συνοδευτικού μέτρου (ακριβώς όπως είναι στην πρώτη στήλη του Παραρτήματος Ι).

12. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι αιτήσεις πρέπει να συμπληρώνονται στο ειδικό έντυπο αίτησης ενίσχυσης. Οι αιτήσεις ενίσχυσης πρέπει να υποβληθούν ιδιοχείρως στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του ΚΟΑΠ, **εντός τριών (3) μηνών μετά την τελευταία ημέρα εφαρμογής του Προγράμματος.**

- Τελευταία ημέρα εφαρμογής του προγράμματος είναι η 19η Απριλίου 2019.
- **Τελευταία ημέρα ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ είναι η 19η Ιουλίου 2019.**

Για τα θερινά σχολεία των δημόσιων δημοτικών σχολείων και των δημόσιων νηπιαγωγείων, θα υπάρξει ξεχωριστή ανακοίνωση.

Οι αιτήσεις πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες χωρίς κενά και παραλείψεις και να είναι ευανάγνωστες. Άμεσα υπεύθυνοι για τη συμπλήρωση της αίτησης και την ορθότητα των παρεχόμενων πληροφοριών είναι οι ίδιοι οι αιτητές.

Οι διευθύνσεις και τα τηλέφωνα των γραφείων του ΚΟΑΠ στα οποία οι αιτητές μπορούν να υποβάλουν την αίτηση τους ή να αποταθούν για πληροφορίες, βρίσκονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Στη διάθεση του κοινού είναι και το Κέντρο Εξυπηρέτησης του Αγρότη στην Παγκύπρια Γραμμή Εξυπηρέτησης 77771999.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΟΑΠ		Τηλέφωνο	Fax
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Ιφιγενείας 34, 2007 Στρόβολος	22 446 500	22 446 501
ΛΕΜΕΣΟΣ	Αγχίστου 4, 3048 Ζακάκι	25 818 026	25 818 027
ΛΑΡΝΑΚΑ	Ακροπόλεως 18, 7103 Αραδίππου	24 824 320	24 824 321
ΠΑΦΟΣ	Ανεξαρτησίας 17, 8028 Πάφος	26 822 651	26 822 650
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	Σωτήρας 17, 5286 Παραλίμνι	23 811 920	23 811 921

13. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Οι ενισχύσεις θα δίδονται εφόσον υποβληθεί η σχετική αίτηση ενίσχυσης, η οποία θα συνοδεύεται από όλα τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα (π.χ. νόμιμα

τιμολόγια / αποδείξεις πληρωμής, αποδεικτικά πραγματοποίησης πληρωμών, Πίνακες παραδόσεων και πληρωμών και Πίνακες συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων ανάλογα με το/τα καθεστώς/-τα που εφαρμόστηκε/-καν κτλ) και εφόσον διενεργηθούν όλοι οι απαραίτητοι έλεγχοι από τον ΚΟΑΠ.

13.1 Τιμολόγια και αποδείξεις πληρωμής

Οι πληρωμές θα πρέπει να γίνονται με επιταγές ή μέσω τραπεζικής εντολής του αιτητή (σχολική εφορεία ή ιδιωτικό δημοτικό σχολείο) στο όνομα του προμηθευτή (κυλικειάρχη ή άλλης εταιρείας διανομής/παραγωγής κτλ).

Μαζί με την υποβολή των τιμολογίων / αποδείξεων πληρωμής πρέπει να υποβάλλονται αντίγραφα των επιταγών που εκδόθηκαν ή/και των τραπεζικών εντολών, καθώς και οι ανάλογες καταστάσεις λογαριασμού του αιτητή (bank statements) στις οποίες θα φαίνονται οι χρεώσεις που έγιναν, με βάση τις πληρωμές για τα τιμολόγια που υποβάλλονται με το αίτημα πληρωμής.

Τα τιμολόγια πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένα και να αναφέρουν όλα τα στοιχεία αυτού που τα εκδίδει και το σχολικό ίδρυμα στο οποίο γίνεται η παράδοση των επιλέξιμων προϊόντων.

Για τους προμηθευτές/κυλικειάρχες που δεν έχουν υποχρέωση να είναι εγγεγραμμένοι στο ΦΠΑ, θα πρέπει να προσκομίζονται σχετικές βεβαιώσεις από το Τμήμα Φορολογίας.

13.2 Δεσμεύσεις των αιτούντων ενίσχυση - Άρθρα 6 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/40

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα Άρθρα 6 και 8 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2017/40 της Επιτροπής, η έγκριση των αιτούντων ενίσχυση υπόκειται στις ακόλουθες δεσμεύσεις, τις οποίες αναλαμβάνουν εγγράφως επί του εντύπου της αίτησης ενίσχυσης:

α) να εξασφαλίζουν ότι τα προϊόντα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση στο πλαίσιο του «Προγράμματος για τα σχολεία» διατίθενται για κατανάλωση στα παιδιά στο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή ιδρύματα για τα οποία ζητούν την ενίσχυση·

- β) να χρησιμοποιούν τη χορηγούμενη ενίσχυση για συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα, παρακολούθηση, αξιολόγηση και προβολή, σύμφωνα με τους στόχους του «Προγράμματος για τα σχολεία»·
- γ) να επιστρέφουν οποιοδήποτε ποσό ενίσχυσης έχει καταβληθεί αχρεωστήτως, για τις αντίστοιχες ποσότητες, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι τα προϊόντα δεν διατέθηκαν στα παιδιά ή δεν είναι επιλέξιμα για ενωσιακή ενίσχυση·
- δ) να επιστρέφουν οποιοδήποτε ποσό ενίσχυσης έχει καταβληθεί αχρεωστήτως, για συνοδευτικά εκπαιδευτικά μέτρα, μέτρα παρακολούθησης, αξιολόγησης και προβολής, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι τα μέτρα αυτά ή οι δραστηριότητες δεν έχουν εκτελεσθεί σωστά·
- ε) να θέτουν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, κατόπιν αιτήματός τους, οποιαδήποτε δικαιολογητικά έγγραφα τους ζητηθούν·
- ζ) να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να διεξάγουν κάθε απαραίτητο έλεγχο, ιδίως έλεγχο των αρχείων τους και φυσικό έλεγχο·
- η) να τηρούν αρχείο με τα ονόματα και τις διευθύνσεις των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο «Πρόγραμμα για τα σχολεία» και αρχείο με τις ποσότητες των προϊόντων που παρέχονται σε κάθε Καθεστώς χωριστά·
- θ) σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο πλαίσιο του «Προγράμματος για τα σχολεία», εκτός από εκείνες που αναφέρονται στο Άρθρο 64 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, εκτός από την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, να καταβάλλουν διοικητική κύρωση που ισούται με τη διαφορά μεταξύ του ποσού που ζητήθηκε αρχικά και του ποσού που δικαιούνται.

14. ΕΛΕΓΧΟΙ

14.1 Έλεγχοι κατά την παραλαβή των αιτήσεων ενίσχυσης

Κατά την παραλαβή των αιτήσεων ενίσχυσης, ο Υπάλληλος Παραλαβής ελέγχει κατά πόσον οι αιτήσεις είναι υπογραμμένες, πλήρως συμπληρωμένες με μελάνι ή δακτυλογραφημένες, χωρίς κενά και παραλείψεις και ότι είναι ευανάγνωστες. Η χρήση άσπρου ή άλλου διορθωτικού απαγορεύεται. Σε περίπτωση διόρθωσης, θα πρέπει να γίνεται διαγραφή του λάθους, καταχώρηση του ορθού, να

μονογράφεται η αλλαγή και να αναγράφεται δίπλα στη διόρθωση η ημερομηνία της αλλαγής. Κανένας υπάλληλος δε δικαιούται να συμπληρώνει ή να διορθώνει ο ίδιος μία αίτηση.

Ακολουθως, η αίτηση σφραγίζεται με την ημερομηνία παραλαβής και δίδεται στον αιτητή σφραγισμένο απόκομμα της αίτησης ως απόδειξη παραλαβής.

14.2 Διοικητικοί έλεγχοι των αιτήσεων ενίσχυσης

Κατά τον έλεγχο των αιτήσεων, σε περίπτωση που υπάρχουν ελλείψεις πληροφορίες, ο αιτητής ενημερώνεται είτε γραπτώς, είτε τηλεφωνικώς και καλείται να προσκομίσει τα ελλιπή στοιχεία εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία που φέρει η επιστολή ενημέρωσης ή το έντυπο τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Τυχόν παραλήψεις ή ασάφειες που εντοπίζονται από τους διοικητικούς ελέγχους, μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά την περαιτέρω αξιολόγηση των αιτήσεων χωρίς επιβολή κυρώσεων εάν αυτές δικαιολογούνται ως προφανή λάθη, ή σε αντίθετη περίπτωση για την επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα πάντα με τις πρόνοιες του Προγράμματος.

Αφού γίνουν όλοι οι απαραίτητοι έλεγχοι, σε περίπτωση που ο αιτητής απορριφθεί, ενημερώνεται γραπτώς για τους λόγους της απόρριψής του.

14.3 Επιτόπιοι έλεγχοι

Οι επιτόπιοι έλεγχοι αποσκοπούν στη διερεύνηση και στην επαλήθευση των στοιχείων/πληροφοριών που έχουν δηλωθεί. Αν ο αιτητής αρνηθεί ή παρεμποδίσει τη διενέργεια ελέγχου από τον ελεγκτή, τότε η αίτηση του απορρίπτεται. Με την υποβολή της αίτησής του, ο αιτητής δηλώνει και προσυπογράφει την υποχρέωσή του για αποδοχή οποιουδήποτε ελέγχου (επιτόπιου ή μη) από την ΑΕΑ και τον ΚΟΑΠ, για επαλήθευση των δηλωθέντων στοιχείων και πληροφοριών.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 10 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής, οι επιτόπιοι έλεγχοι διεξάγονται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου του σχολικού έτους από 1η Αυγούστου έως 31 Ιουλίου την οποία αφορούν ή/και εντός των επόμενων 8 μηνών.

Είναι δυνατόν να υπάρξει προειδοποίηση για τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου, περιορισμένη στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο ο σκοπός του ελέγχου.

Ο ΚΟΑΠ συντάσσει έκθεση για κάθε διενεργούμενο επιτόπιο έλεγχο, στην οποία περιγράφονται τα διάφορα στοιχεία που ελέγχθηκαν.

15. ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ/ΚΥΡΩΣΕΙΣ

15.1 Μειώσεις

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής, οι αιτήσεις ενίσχυσης υποβάλλονται εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της περιόδου την οποία αφορούν, ή στην περίπτωση αιτήσεων ενίσχυσης για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη διαφήμιση, από την ημερομηνία παράδοσης του υλικού ή της υπηρεσίας. Εφόσον η υπέρβαση της προαναφερθείσας προθεσμίας είναι μικρότερη των 60 ημερολογιακών ημερών, η ενίσχυση καταβάλλεται μεν, αλλά μειωμένη κατά:

- α) 5% εφόσον η υπέρβαση της προθεσμίας κυμαίνεται από 1 έως 30 ημερολογιακές ημέρες·
- β) 10% εφόσον η υπέρβαση της προθεσμίας κυμαίνεται από 31 έως 60 ημερολογιακές ημέρες.

Όταν σημειώνεται υπέρβαση της προθεσμίας κατά περισσότερες από 60 ημερολογιακές ημέρες, η ενίσχυση μειώνεται περαιτέρω κατά 1% ανά επιπλέον ημέρα, υπολογιζόμενη επί του υπολοίπου.

15.2 Ποινές/Κυρώσεις

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) είναι αρμόδιος για την εφαρμογή του Προγράμματος και μπορεί να προβαίνει στην επιβολή ποινών/κυρώσεων όπου διαπιστώνεται ότι δεν πληρούνται οι πρόνοιες των σχετικών ενωσιακών κανονισμών. Συνεπώς, όλες οι περιπτώσεις πιθανών παρατυπιών ή υπόνοιας απάτης που θα εντοπίζονται σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διαδικασία εφαρμογής του Προγράμματος, πρέπει να κοινοποιούνται άμεσα στο Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Κοινών Οργανώσεων Αγοράς (Τμήμα ΑΑ & ΚΟΑ) του ΚΟΑΠ.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ένας εγκεκριμένος αιτών δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του «Προγράμματος για τα σχολεία», η έγκρισή του για συμμετοχή στο Πρόγραμμα αναστέλλεται για περίοδο ενός έως δώδεκα μηνών, ή ανακαλείται, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Η αναστολή και η ανάκληση δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 64 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, ή εάν η μη συμμόρφωση είναι ήσσονος σημασίας. Σε περίπτωση ανάκλησής της, η έγκριση μπορεί να χορηγηθεί εκ νέου, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος και εάν δεν υφίστανται πλέον οι λόγοι ανάκλησης, μετά από περίοδο τουλάχιστον 12 μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία παύουν να υφίστανται οι λόγοι ανάκλησης.

Στις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στο πλαίσιο του «Προγράμματος για τα σχολεία», εκτός από εκείνες που αναφέρονται στο Άρθρο 64 παράγραφος 2 στοιχεία α) έως δ) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, ο αιτών πρέπει, εκτός από την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, να καταβάλει διοικητική κύρωση που ισούται με τη διαφορά μεταξύ του ποσού που ζητήθηκε αρχικά και του ποσού που δικαιούται.

Σε περίπτωση που δεν τηρείται/-ούνται κάποια/-ες από τις πρόνοιες του Προγράμματος (πχ παραδόσεις μη επιλέξιμων προϊόντων, εφαρμογή μη επιλέξιμων συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων, μη προσκόμιση **εξοφλημένων νόμιμων τιμολογίων** συνοδευόμενων από **νόμιμες αποδείξεις πληρωμής**, παραδόσεις προϊόντων και εφαρμογή συνοδευτικών εκπαιδευτικών μέτρων εκτός περιόδου εφαρμογής του Προγράμματος κτλ) τότε θα αποκόπτεται το ανάλογο ποσό για τη μη τήρηση της/των πρόνοιας/-ών αυτής/-ών.

Επισημαίνεται ότι, ειδικά ως προς το περιεχόμενο των αιτήσεων ενίσχυσης, καθώς και των οποιωνδήποτε δηλώσεων και στοιχείων τα οποία υποβάλλονται προς υποστήριξη τους, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 46(3) του Περὶ της Ιδρύσεως και Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών καθώς και άλλων συναφών θεμάτων Νόμου: «Πρόσωπο που παρεμποδίζει τους υπαλλήλους του ΟΑΠ στην εκτέλεση των καθηκόντων τους όπως προνοείται στα εδάφια (1) και (2) ή παρέχει ανακριβή ή ψευδή στοιχεία και πληροφορίες ή παρεμποδίζει με οποιοδήποτε άλλο τρόπο το έργο τους, διαπράττει ποινικό αδίκημα, το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι 2 χρόνια ή με χρηματική

ποινή μέχρι €8543 ή και με τις δύο αυτές ποινές». Όπου ο Οργανισμός έχει εύλογη υποψία για διάπραξη του πιο πάνω ή οποιουδήποτε άλλου ποινικού αδικήματος, η υπόθεση θα παραπέμπεται στις αρμόδιες δικητικές αρχές.

16. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η καταβολή της ενίσχυσης διενεργείται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 5 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της ορθά συμπληρωμένης και έγκυρης αίτησης ενίσχυσης.

17. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Θα ακολουθείται η διαδικασία εκτέλεσης πληρωμής που καθορίζει ο ΚΟΑΠ και θα εμβάζεται (πιστώνεται) το ποσό στο λογαριασμό του αιτητή.

18. ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙΣΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Σύμφωνα με το Άρθρο 11 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2017/39 της Επιτροπής, για την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι διατάξεις του Άρθρου 7 του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014.

19. ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ / ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ο αιτητής δικαιούται να υποβάλει αίτημα επανεξέτασης για τα αποτελέσματα του ελέγχου της αίτησής του που δεν αποδέχεται, αναφέροντας συγκεκριμένους λόγους, μέχρι και τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία της επιστολής ενημέρωσης για την πληρωμή του από τον ΚΟΑΠ. Μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας, τυχόν αίτημα επανεξέτασης θα παραλαμβάνεται, θα σφραγίζεται ως εκπρόθεσμο και δε θα εξετάζεται. Το αίτημα επανεξέτασης πρέπει να αποστέλλεται ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή προς τον Επίτροπο ΚΟΑΠ στη διεύθυνση «Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών, Τ.Θ. 16102, 2086 Λευκωσία». Ως ημερομηνία αποστολής του αιτήματος επανεξέτασης θα θεωρείται αυτή που θα αναγράφεται από το ταχυδρομείο στο φάκελο αποστολής του. Το αίτημα επανεξέτασης θα εξετάζεται από άτομα τα οποία διορίζονται από τον Επίτροπο του ΚΟΑΠ και τα οποία δεν είχαν καμία συμμετοχή στη διαδικασία εξέτασης της αίτησης σε προηγούμενο στάδιο. Η

επιτροπή επανεξέτασης, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, διατηρεί πλήρη αυτονομία και ανεξαρτησία, υπό την προϋπόθεση ότι ενεργεί μέσα στα πλαίσια των νόμων και των κανονισμών που διέπουν την προκήρυξη και υλοποίηση του Προγράμματος. Οποιαδήποτε απόφαση παρθεί μετά από την επανεξέταση μίας αίτησης, θα θεωρείται τελική. Ο αιτητής μπορεί να προμηθευτεί το έντυπο υποβολής αιτήματος επανεξέτασης είτε από τα κατά τόπους επαρχιακά γραφεία του ΚΟΑΠ, είτε ηλεκτρονικά από την ιστοσελίδα του Οργανισμού.

20. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ

Ο ΚΟΑΠ κοινοποιεί στην Επιτροπή όλες τις παρατυπίες εκ μέρους των αιτητών που διαπιστώνονται σύμφωνα με τον ***Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1848/2006 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης της κοινής γεωργικής πολιτικής και της οργάνωσης συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό***. Η έννοια της "παρατυπίας" είναι εκείνη που δίδεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95, σύμφωνα με την οποία παρατυπία συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του δικαίου της ΕΕ που προκύπτει από πράξη ή παράληψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της ΕΕ, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Για κάθε παρατυπία, ο ΚΟΑΠ παρέχει προς την Επιτροπή (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)) λεπτομερή στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1848/2006. Μεταξύ όλων των άλλων στοιχείων που προβλέπονται από τον προαναφερόμενο Κανονισμό, κοινοποιούνται επίσης προς την Επιτροπή τα προσωπικά δεδομένα των αιτητών. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι τα προσωπικά δεδομένα των αιτητών δύναται επίσης να κοινοποιηθούν στην OLAF σύμφωνα και με τον ***Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1469/95 του Συμβουλίου της 22ης Ιουνίου 1995 σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έναντι ορισμένων δικαιούχων συναλλαγών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ***. Η OLAF με τη σειρά της δύναται να κοινοποιήσει τα δεδομένα αυτά στις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών,

σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1469/95 και το άρθρο 7 των κανόνων εφαρμογής του.

21. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οι αιτητές ενημερώνονται για τη λειτουργία στον ΚΟΑΠ αρχείου Προσωπικών Δεδομένων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 του Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001.

Η τήρηση του αρχείου αποσκοπεί στην καλύτερη δυνατή λειτουργία του ΚΟΑΠ και των σκοπών που υπηρετεί.

Σκοποί του ΚΟΑΠ είναι:

- (α) η διαχείριση των πιστώσεων του Ταμείου Πληρωμών,
- (β) η πρόληψη και πάταξη ατασθαλιών σε σχέση με τις πιστώσεις που αναφέρονται στο σημείο (α),
- (γ) η ανάκτηση ποσών που προέρχονται από τις πιστώσεις που αναφέρονται στο σημείο (α), οι οποίες απωλέστηκαν λόγω παρατυπίας ή αμέλειας.

Την ευθύνη για τη λειτουργία του αρχείου έχει ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών, Μιχαήλ Κουτσόφτα 20 (γωνία Εσπερίδων και Μιχαήλ Κουτσόφτα), 2000 Λευκωσία, τηλ.: 00357-22557777, Φαξ: 00357-22557755.

Αποδέκτες του αρχείου ή μέρους αυτού και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχει, είναι: Ανάδοχοι του ΚΟΑΠ, Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, Όργανο Πιστοποίησης ΚΟΑΠ, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), Όργανα και Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Υπουργείο Εσωτερικών και άλλοι Δημόσιοι Οργανισμοί, Τμήματα και Υπηρεσίες, στο πλαίσιο των νόμιμων αρμοδιοτήτων τους.

22. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΙΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΑΠ (www.capo.gov.cy)

Σε εφαρμογή του άρθρου 111 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ο ΚΟΑΠ υποχρεούται να δημοσιοποιήσει στην ιστοσελίδα του συγκεκριμένα στοιχεία των δικαιούχων κονδυλίων προερχόμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Τα στοιχεία θα περιλαμβάνουν τηρουμένων των σχετικών προνοιών: Το ονοματεπώνυμο (για φυσικά πρόσωπα), την πλήρη εταιρική επωνυμία (για

νομικά πρόσωπα), την επωνυμία της ένωσης (για ενώσεις χωρίς δική τους νομική προσωπικότητα), τον δήμο ή την κοινότητα ή το χωριό και τον ταχυδρομικό κώδικα, τα αντίστοιχα ποσά των ενισχύσεων τα οποία έχει λάβει κάθε δικαιούχος κατά το υπό εξέταση οικονομικό έτος και τη φύση και περιγραφή των χρηματοδοτούμενων μέτρων. Η δημοσιοποίηση πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλουν οι εν λόγω Ενωσιακοί Κανονισμοί. Τα δεδομένα ή στοιχεία που δημοσιοποιούνται ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις Αρμόδιες Αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ένωσης και των Κρατών Μελών για σκοπούς διαφύλαξης των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

23. ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο αιτητής δύναται να ελεγχθεί εκ των υστέρων από εντεταλμένους ελεγκτές του ΚΟΑΠ, σύμφωνα με τον **Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013 (ΤΙΤΛΟΣ V, ΚΕΦΑΛΑΙΟ III).**

Τι αφορούν οι συγκεκριμένοι εκ των υστέρων έλεγχοι

Οι εν λόγω εκ των υστέρων έλεγχοι αφορούν τα εμπορικά έγγραφα των οντοτήτων εκείνων που είναι δικαιούχοι ή οφειλέτες και σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το σύστημα χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ ή των αντιπροσώπων τους ("επιχειρήσεις"), προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον οι συναλλαγές που αποτελούν μέρος του συστήματος χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ έχουν όντως πραγματοποιηθεί και κατά πόσον έχουν εκτελεστεί ορθώς. Σημειώνεται ότι η ακρίβεια των κυριότερων στοιχείων που υπόκεινται στον έλεγχο επαληθεύεται με διασταυρωτικούς ελέγχους που αφορούν επίσης, εάν χρειαστεί, τα εμπορικά έγγραφα τρίτων μερών.

Ορισμοί

«**εμπορικό έγγραφο**»: κάθε βιβλίο, κατάλογος, σημείωση και δικαιολογητικό έγγραφο, λογιστικό βιβλίο, αρχείο παραγωγής και ποιότητας και η αλληλογραφία σχετικά με την επαγγελματική δραστηριότητα της επιχείρησης, καθώς και τα εμπορικά στοιχεία, υπό οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων των

ηλεκτρονικά αποθηκευμένων στοιχείων, εφόσον τα έγγραφα ή στοιχεία αυτά έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τις υπό έλεγχο συναλλαγές.

«**τρίτο μέρος**»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συναλλαγές που γίνονται στο πλαίσιο του συστήματος χρηματοδότησης από το ΕΓΤΕ.

Πρόσβαση σε εμπορικά έγγραφα

Οι επιχειρήσεις διατηρούν τα εμπορικά έγγραφα για τρία τουλάχιστον έτη, που υπολογίζονται από τη λήξη του έτους της σύνταξής τους. Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων ή τρίτο μέρος έχουν υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι παρέχονται στους υπεύθυνους για τον έλεγχο υπαλλήλους ή στα εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτό πρόσωπα, όλα τα εμπορικά έγγραφα και οι συμπληρωματικές πληροφορίες. Τα ηλεκτρονικά αποθηκευμένα στοιχεία πρέπει να παρέχονται σε κατάλληλο υπόθεμα. Όταν το σύνολο ή μέρος των εμπορικών εγγράφων που βάσει του εν λόγω Κανονισμού πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ελέγχου, βρίσκονται σε επιχείρηση του ιδίου εμπορικού ομίλου, της ίδιας εταιρείας ή της ίδιας σύμπραξης επιχειρήσεων που διευθύνεται σε ενιαία βάση με την ελεγχόμενη εταιρεία, ανεξαρτήτως του εάν βρίσκονται εντός ή εκτός του εδάφους της Ένωσης, η ελεγχόμενη επιχείρηση πρέπει να τα θέτει στη διάθεση των αρμόδιων για τον έλεγχο υπαλλήλων, σε τόπο και χρόνο που καθορίζονται από το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για τη διενέργεια του ελέγχου.

Ειδική Υπηρεσία

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του ΚΟΑΠ είναι υπεύθυνη, σύμφωνα με το άρθρο 85 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και το άρθρο 14(2) του Περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας του Οργανισμού Αγροτικών Πληρωμών Νόμου του 2003, για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κανονισμού, το σχεδιασμό, το συντονισμό και τη γενική εποπτεία των εν λόγω ελέγχων που διενεργούνται από υπαλλήλους που ανήκουν σε άλλες υπηρεσίες.

Νομικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις πρέπει να ενημερώνονται μέσα από τη Νομοθεσία της ΕΕ και της Κυπριακής Δημοκρατίας για τις σχετικές νομικές τους υποχρεώσεις. Η παρούσα

αναφορά είναι περιληπτική και συνεπώς δεν αναφέρει εξαντλητικά και στην απαιτούμενη λεπτομέρεια όλες τις νομικές υποχρεώσεις των ελεγχόμενων. Όλη η σχετική πληροφόρηση συμπεριλαμβανομένης της Νομοθεσίας, μπορεί να αντληθεί ηλεκτρονικά από την ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ <http://www.capo.gov.cy>.

24. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η ΑΕΑ (Τμήμα Γεωργίας), σε συνεργασία πάντοτε με τον ΚΟΑΠ, θα παρακολουθεί και θα αξιολογεί το «Πρόγραμμα για τα σχολεία», σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών που αναφέρονται στην Παράγραφο 2.

25. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Το παρόν έντυπο δεν είναι εξαντλητικό και πρέπει να διαβάζεται παράλληλα με τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται στην Παράγραφο 2 και οι οποίοι βρίσκονται στην επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=el> και στην ιστοσελίδα του ΚΟΑΠ <http://www.capo.gov.cy>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

A/A	ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ	ΣΚΟΠΟΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟ ΚΟΣΤΟΣ
1	<p>Επισκέψεις παιδιών ΚΟΑ 16.1 Φρούτα και Λαχανικά: Α. Γεωργικές Μονάδες (παραγωγής φρούτων ή /και λαχανικών) Β. Μονάδες Μεταποίησης φρούτων ή / και λαχανικών (συμπεριλαμβανομένων και των παγωτοβιομηχανιών) Γ. Μονάδες Συσκευασίας φρούτων ή / και λαχανικών Δ. Φρουταρίες, Ε. Λαϊκές και Χονδρικές αγορές, ΚΟΑ 16.2 Γάλα: Α. Κτηνοτροφικές / γαλακτοκομικές μονάδες (παραγωγής γάλακτος) Β. Μονάδες Μεταποίησης γάλακτος (συμπεριλαμβανομένων και των παγωτοβιομηχανιών), Γ. Μονάδες Συσκευασίας γάλακτος.</p>	<p>Σκοπός των επισκέψεων είναι η έμφαση στην ασφαλή και ποιοτική παραγωγή φρούτων, λαχανικών, γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, στην καλή διαβίωση των ζώων και στα περιβαλλοντικά θέματα</p>	<p>-Τα έξοδα μεταφοράς των μαθητών και του εκπαιδευτικού προσωπικού στον τόπο της δραστηριότητας (τα τιμολόγια πρέπει να αναγράφουν τον προορισμό που είναι επιλέξιμος τόπος δραστηριότητας).</p> <p>-Το κόστος αγοράς γάλακτος, γαλακτοκομικών προϊόντων, νωπών φρούτων και λαχανικών (και πέραν του καταλόγου των επιλέξιμων στην παράγραφο 10.1), και αποξηραμένων φρούτων που καταναλώθηκαν κατά την επίσκεψη.</p> <p>-Το κόστος εισόδου δεδομένου ότι η επίσκεψη πραγματοποιείται σε προορισμό που είναι επιλέξιμος τόπος δραστηριότητας (στήλη 1).</p>
2	<p>Δημιουργία-εμπλουτισμός σχολικού λαχανόκηπου</p>	<p>Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση των παιδιών στη διαδικασία παραγωγής φρούτων και λαχανικών, από τη φύτευση μέχρι τη συγκομιδή.</p>	<p>-Επιλέξιμο είναι ΜΟΝΟ το κόστος αγοράς α) <i>Φρουτόδεντρων</i> β) <i>Λαχανοκομικών φυτών</i> και γ) <i>Ακρόδρυων δέντρων</i> (φιστικιάς, αμυγδαλιάς, καστανιάς, φουντουκιάς και καρυδιάς).</p> <p>-Το κόστος αγοράς ΜΙΚΡΩΝ ΔΩΡΩΝ ως ανταμοιβή των παιδιών για την συμμετοχή τους στην δημιουργία του λαχανόκηπου όπως:</p> <p>α) Είδη ζωγραφικής (μπλοκ ζωγραφικής, μαρκαδόροι, λαδοπαστέλ, ξυλομπογιές, κασετίνες και χρωματιστά μολύβια) β) Δοχεία μεταφοράς φρούτων, παιδικά παγουράκια, κόπτες φρούτων και επιφάνειες κοπής. γ) Μικρά βιβλία, παραμυθάκια, μαγνητάκια και αυτοκόλλητα.</p>

3	Μαθήματα γευσιγνωσίας και μαγειρικής με φρούτα, λαχανικά και γαλακτοκομικά προϊόντα	Στόχος είναι η εξοικείωση των παιδιών με τις γεύσεις και την ποικιλία αυτών των προϊόντων καθώς και με τις μεθόδους παραγωγής παραδοσιακών γαλακτοκομικών προϊόντων.	Επιλέξιμο για ενίσχυση θα είναι μόνο το κόστος αγοράς γάλακτος, γαλακτοκομικών προϊόντων, νωπών φρούτων και λαχανικών (και πέραν του καταλόγου των επιλέξιμων στην παράγραφο 10.1), και αποξηραμένων φρούτων.
4	Μαθήματα, διαλέξεις και εργαστήρια από διαιτολόγους/διατροφολόγους	Σκοπός είναι η ενημέρωση των παιδιών για τη διατροφική αξία των φρούτων, των λαχανικών, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, και για την ωφέλειά τους στην ανθρώπινη υγεία.	Επιλέξιμη είναι ΜΟΝΟ η αμοιβή του διαιτολόγου / διατροφολόγου εφόσον αυτή συνοδεύεται (πέραν του τιμολογίου με την σφραγίδα του και την απόδειξη πληρωμής) με <u>βεβαίωση / συμφωνία υπογραμμένη από τον ίδιο και την διεύθυνση του σχολείου</u> για το αναλυτικό πρόγραμμα που ακολούθησε στην διάλεξη του. Νοείται ότι η διάλεξη καλύπτει τους σκοπούς του μέτρου.
5	Μέτρα για την εκπαίδευση των παιδιών σχετικά: <ul style="list-style-type: none"> • με τη γεωργία, • τις υγιείς διατροφικές συνήθειες • με τα περιβαλλοντικά θέματα που συνδέονται με την παραγωγή, τη διανομή και την κατανάλωση οπωροκηπευτικών και γάλακτος. 	Σκοπός είναι ο εμπλουτισμός των γνώσεων των παιδιών σχετικά με τη γεωργία, τις υγιείς διατροφικές συνήθειες και με τα περιβαλλοντικά θέματα που συνδέονται με την παραγωγή, τη διανομή και την κατανάλωση οπωροκηπευτικών και γάλακτος.	<p>-Το κόστος του έντυπου εκπαιδευτικού υλικού: Φυλλάδια, αφίσες, μικρά βιβλία και παραμυθάκια.</p> <p>-Το κόστος του ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού: Εκπαιδευτικές ταινίες / dvd.</p> <p>-Το κόστος/αμοιβή/είσοδος σε διάφορες θεατρικές παραστάσεις/κουκλοθέατρου ή άλλων παραστάσεων (πχ καραγκιόζης) οι οποίες προωθούν τους σκοπούς του μέτρου στο σενάριο και στα σκηνικά τους. Απαραίτητη η προσκόμιση σχετικού φωτογραφικού υλικού.</p>

Σημειώσεις:

- Για όλες τις επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να λαμβάνονται νόμιμα τιμολόγια και αποδείξεις πληρωμής και οι τιμές που θα εξασφαλισθούν από τα σχολεία για όλες τις πιο πάνω δράσεις θα πρέπει να είναι λογικές και συμφέρουσες (σύμφωνα με τις διαδικασίες που τηρούν τα σχολεία για ανάλογες δαπάνες).

- Σε όλα τα τιμολόγια / αποδείξεις να αναγράφεται ο συγκεκριμένος τίτλος του συνοδευτικού μέτρου, όπως φαίνεται στην στήλη 1 του πιο πάνω πίνακα (π.χ. Επίσκεψη παιδιών σε Μονάδα Μεταποίησης Φρούτων)

